

FALU TINGSRÄTT
Enhet 1
1:9

DOM
2014-10-27
meddelad i
Falun

Mål nr: B 3005-13

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Lars MIKAEL Eriksson, 19890501-7219
Källtorpsvägen 8 B Lgh 1101
791 53 Falun

Offentlig försvarare:
Advokat Hans Östberg
Appelli Advokater AB
Box 1305
791 13 Falun

Åklagare

Kammaråklagare Sebastian Flodström
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Falun
Box 1740
791 14 Falun

Målsägande

Sekretess A, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Lena Helsingen
Advokat Lena Helsingen AB
Stora Hälla 130
791 91 Falun

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

- Sexuellt utnyttjande av barn, 6 kap 4 § 1 st och 5 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2013
- 2011-10-01 -- 2012-04-30

Påföljd m.m.

Skyddstillsyn med samhällstjänst 100 timmar. Om fängelse i stället hade valts som påföljd skulle fängelse 4 månader ha dömts ut.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 102 791 23 Falun	Kullen 4	023-482 00 E-post: falu.tingsratt@dom.se www.falutingsratt.domstol.se	023-482 80	måndag - fredag 08:00-16:00

Särskild föreskrift: Mikael Eriksson skall hålla kontakt med öppenvårdspsykiatri och delta i samtal i brottsförebyggande syfte enligt frivårdens bestämmande.

Frivårdsenhet:

Frivården Dalarna

Övervakare:

Förordnas av frivårdskontoret

Beslut**Skadestånd**

1. Mikael Eriksson skall betala skadestånd till målsäganden med 25 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 30 april 2012 till dess betalning sker.

Sekretess

1. Sekretessen enligt 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) skall bestå för uppgifter om målsägandens identitet i denna dom och för samma slags uppgifter som framlagts inom stängda dörrar, bland annat i ljud- och bildinspelningar av förhör.

Brottsofferfond

1. Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Hans Östberg tillerkänns ersättning av allmänna medel med 8 991 kr. Av beloppet avser 7 040 kr arvode, 153 kr utlägg och 1 798 kr mervärdesskatt.
 2. Lena Helsing tillerkänns ersättning av allmänna medel med 24 879 kr. Av beloppet avser 17 226 kr arbete, 2 340 kr tidspillan, 337 kr utlägg och 4 976 kr mervärdesskatt.
 3. Kostnaderna för försvararen och målsägandebiträdet skall stanna på staten.
-

YRKANDEN MM

Åklagaren har yrkat att Mikael Eriksson döms för våldtäkt mot barn enligt 6 kap 4 § första stycket brottsbalken eller i andra hand sexuellt utnyttjande av barn enligt 6 kap 4 och 5 §§ brottsbalken med följande påståenden.

Eriksson har under perioden oktober 2011 – våren 2012 i Falun vid tre tillfällen haft vaginalt samlag med målsäganden, född den 23 mars 1998, och vid minst femton tillfällen haft oralt samlag med henne. De orala handlingarna är med hänsyn till kränkningens art och omständigheterna i övrigt att jämföra med vaginala samlag.

Eriksson har haft kännedom om att målsäganden under tidsperioden i första stycket inte fyllt femton år.

Om rätten med hänsyn till omständigheterna vid brotten skulle anse dessa som mindre allvarliga, skall i andra hand dömas för sexuellt utnyttjande av barn.

Målsäganden har yrkat skadestånd av Mikael Eriksson med 115.000 kronor, varav 100.000 kronor för kränkning och 15.000 kronor för sveda och värk, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 april 2012 till dess betalning sker.

Gärningarna kom till polisens kännedom den 31 augusti 2012, men åtal väcktes först den 1 oktober 2013 och inte förrän idag avgjordes målet.

DOMSKÄL

Skuld

Mikael Eriksson har gått med på att han haft påstådda samlag med målsäganden och då vetat att hon inte fyllt 15 år. Han har bestritt ansvar för brott på den grunden att det är uppenbart att gärningarna inte inneburit några övergrepp mot målsäganden, med hänsyn till den ringa skillnaden i utveckling mellan henne och honom samt mot bakgrund av att det rört sig om ömsesidiga och frivilliga sexuella handlingar inom ett kärleksförhållande.

Såväl Mikael Eriksson som målsäganden har hörts (målsäganden i Mikael Erikssons utemål). Förhör har även hållits med målsägandens vårdnadshavare. På åklagarens begäran har vittnesförhör hållits med Emilia Skantsi Flood och på begäran av Mikael Eriksson med Evelina Nilsson, båda 16 år.

Av utredningen framgår till en början följande. Mikael Eriksson är och var en ung man som är litet efter i mognad och utveckling, vilket inneburit att han kommit att umgås ganska mycket med yngre personer. Han och målsäganden träffades när hon var 13 år och han 21 år. De inledde sedan ett sexuellt förhållande, som varade under den tid och på de sätt åtalet gäller. Hon gick då i sjunde klass och han bodde i närheten av hennes skola. De flesta samlagen skedde i hans bostad. Hon kom att anförtro sig åt sina kamrater Emilia Skantsi Flood och Evelina Nilsson. I samband med en förundersökning om helt andra brott mot målsäganden, kom Mikael Eriksson att vid polisförhör berätta om sitt förhållande med målsäganden. Detta ledde till en anmälan om brott, varpå utredningen om detta åtal inleddes.

Tingsrättens bedömning

Annat är inte visat genom Mikael Erikssons och målsägandens i stort sett samstämmiga uppgifter, att förhållandet var grundat på vad de inblandade då tyckte var ett kärleksförhållande. Visserligen synes målsäganden vid några av samlagen ha varit berusad av alkohol som Mikael Eriksson köpt ut och de orala samlagen har till allra största delen varit inriktade endast på hans tillfredsställelse, men det har inte framgått annat än att samlagen ändå varit helt frivilliga. Det får vidare anses utrett att Mikael Erikssons mognad och utveckling vid denna tid låg långt under den vanliga för en tjuogoettåring. Skillnaden mellan hans och målsägandens utveckling har emellertid inte varit så liten, att det skulle vara uppenbart att samlagen inte inneburit några övergrepp mot målsäganden. Mikael Eriksson har alltså gjort sig skyldig till sexualbrott, men omständigheterna vid brotten är sådana att de inte bör bedömas som våldtäkt mot barn utan som sexuellt utnyttjande av barn.

Påföljd

Mikael Eriksson är tidigare ostraffad. Frivården Dalarna har yttrat sig den 17 december 2013 samt då föreslagit att påföljden bestäms till skyddstillsyn med föreskrifter och uppgivit att Mikael Eriksson är lämplig för samhällstjänst, vilket han själv samtyckt till.

Brottens straffvärde är ganska högt, men minskas något av att Mikael Erikssons handlande i viss mån stått i samband med hans bristande utveckling.

Brottens straffmättningsvärde har minskat avsevärt genom den tid som förflutit. I viss mån har Mikael Eriksson frivilligt angivit sig genom att berätta om sitt sexuella förhållande med målsäganden i ett polisförhör om en helt annan sak, vilket också sänker straffmättningsvärdet en del.

Brottens art talar i och för sig ändå starkt för att påföljden borde bestämmas till fängelse. Brottens straffmättningsvärde kan dock numera inte bedömas vara högre än fyra månaders fängelse och det har gått onödigt lång tid sedan brotten begicks. Det finns dessutom lagliga möjligheter att döma till samhällstjänst, varför det finns särskilda skäl att bestämma påföljden till annat än fängelse. Den lämpligaste påföljden är då utan tvivel skyddstillsyn med föreskrifter och samhällstjänst. Antalet timmar och alternativstraffets längd skall motsvara straffmättningsvärdet.

Skadestånd

Mikael Eriksson har med hänvisning till sin inställning i fråga om skuld bestritt skadeståndstalan. Eftersom han döms för brotten är han i och för sig skadeståndsskyldig, trots att det inte visats annat än att de sexuella handlingarna varit ömsesidiga och frivilliga. I ljuset av målsägandens ålder och antalet samlag, bör skadeståndet för kränkning skäligen uppskattas till 20.000 kronor. Det finns även andra viktiga orsaker till målsägandens psykiska ohälsa, vilket leder till att högre skadestånd än 5.000 kronor för sveda och värk inte bör dömas ut.

Sekretess

Av hänsyn till målsäganden bör hennes identitetsuppgifter även fortsättningsvis sekretessskyddas.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE, se bilaga (DV 400)

Överklagande (ställt till Svea hovrätt) senast den 17 november 2014

På tingsrättens vägnar

Lars-Erik Bergström

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.